

PIOTR DENISIUK

FUNDAMENT

P O D S T A W Y I L U Z J I

Zielonka, 2021

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Copyright © 2021 by Piotr Denisiuk

Redakcja:
Michał Kulik

Korekta:
Natalia Kocot

Projekt okładki:
Natalya Naglewicz – bukebuk.pl

Projekt typograficzny i skład:
Mateusz Cichosz | Poskładane Studio DTP

Zdjęcia w książce:
Justyna Karpińska

ISBN 978-83-961019-0-7

Druk i oprawa:
Totem.com.pl

Spis treści

TEORIA

9	Wstęp
15	Sekret
19	Rodzaje iluzji
19	Iluzja z bliska
20	Iluzja sceniczna
21	Duża iluzja
22	Etiuda
24	Magia karciana
26	Mentalizm
27	<i>Busking</i>
28	<i>Escapology</i>
30	<i>Kid performing</i>
33	Odwracanie uwagi
35	Iluzjonista czy magik?
37	Umiejętności a rekwizyty
41	Jak ćwiczyć?
45	Występowanie
49	Tworzenie pierwszego pokazu
53	Gdzie występować na początku?
57	Czy warto zajmować się iluzją?
61	Część dla rodzica – czy pozwolić dziecku ćwiczyć sztuczki?
65	Społeczność iluzjonistów w Polsce
69	Kreatywność a kopiowanie
71	Trzy zasady iluzji

73	Pokora
75	Złoty iluzjonistów
77	Nauka z YouTube'a
79	Jak zamienić zwykły trik w prawdziwą magię?
81	Stres podczas czarowania
85	Co dalej?
87	Słowniczek

91	Karty
91	Wprowadzenie
91	Podstawy
92	<i>Mechanic grip</i>
94	<i>Swing cut</i>
96	<i>Spread</i> w dłoniach
98	<i>Ribbon spread</i>
101	Tasowanie kart
101	<i>Overhand shuffle</i>
103	<i>In the hands riffle shuffle</i>
107	Forsowanie
111	Techniki i efekty
111	<i>In the hands riffle shuffle control</i>
111	<i>Cut control</i>
113	<i>Mahatma control</i>
115	<i>Double lift</i>
120	Ambitna Karta
134	Metamorfoza karty w dłoni widza
137	Odnalezienie czterech asów z przetasowanej talii kart
141	Monety
142	<i>Classic palm</i>
144	<i>Finger palm</i>
145	<i>French drop</i>
149	Zmienianie pozycji palmowanych monet

175

Liny

- 149 Przejście z pozycji *classic palm* do pozycji *finger palm*
- 150 Przejście z pozycji *finger palm* do pozycji *classic palm*
- 151 Przejście z pozycji *thumb clip* do pozycji *finger palm*
- 152 Przejście z pozycji *finger palm* do pozycji *thumb clip*
- 153 Zmiana monety w przedmiot
- 156 *One Coin Routine*
- 160 *Coin roll*
- 165 Sen Biedaka
- 172 Maskowanie palmowania

193

Mentalizm

- 193 *Peek*, czyli sekretne podejrzenie
- 194 Statystyka
- 194 *Multiple out*, czyli różne zakończenia
- 196 Odgadnięcie tożsamości karty z mowy ciała
- 198 Odgadnięcie kodu PIN
- 200 Przydatne informacje

203

Magia komediowa

- 203 Porażka iluzjonisty
- 204 Powracający żart
- 205 Abstrakcja
- 206 Droczenie się
- 207 Demonstracja sekretu całej publiczności
z wyjątkiem jednej osoby

209

Różne efekty i techniki

- 209 Znikający i pojawiający się długopis
- 212 Pojawienie się przedmiotu z błysku ognia
- 215 Gąbczaki
- 224 Zmiana banknotu
- 235 *Cups & Balls*

237

Zakończenie

239

Podziękowania

Wstęp

Magia tworzy unikalne wspomnienia. Osoby doświadczające zjawisk pozornie uznawanych za niemożliwe zapamiętują je na bardzo długi czas, a często nawet na całe życie. Jeśli czytasz te słowa, oznacza, że chciałbyś takie zjawiska tworzyć. Mam dla Ciebie dobrą wiadomość! Trzymasz w dłoniach książkę, która pomoże Ci przejść na tak zwaną drugą stronę lustra. Jeśli dokładnie ją przeczytasz, poznasz podstawowe zasady działania iluzji, a jeśli poświęcisz odpowiednią ilość czasu na ćwiczenia, nauczysz się ją poprawnie prezentować. Na stronach niniejszej publikacji znajdziesz zarówno teoretyczne podstawy, jak i opisy konkretnych trików oraz sposoby ich wykonywania. Chciałbym jednak zaznaczyć, że w książce znajduje się materiał, który mimo tego, iż jest podstawowy, wymagać będzie od Ciebie pewnej dozy wysiłku i zaangażowania. Pamiętaj, proszę, że dobrze wykonany trik to coś o wiele więcej niż tylko znajomość jego sekretu.

Książka *Fundament* skierowana jest do osób chcących rozpocząć swoją przygodę z iluzją bądź też pogłębić swoją wiedzę na jej temat. Nie ma znaczenia, w jakim jesteś wieku, z jakiego miasta pochodzisz i co w życiu robisz. Uważam, że iluzją może zajmować się dosłownie każdy, ponieważ jej nadrzędnym celem jest jednoczenie ludzi i wywołanie w nich uczucia zachwyty. Aby dokładnie zrozumieć, jak taki zachwyt wywołać, najpierw należy odpowiedzieć na bardzo ważne pytanie: „Czym różni się iluzja od magii?”.

Iluzja to zjawisko, które z pozoru jest niewytłumaczalne. Kiedy na przykład obserwujemy monetę przenikającą przez szybę, widzimy iluzję. Nasz umysł wie, że takie zjawisko nie ma prawa bytu, mimo iż oko widzi, że wspomniana przed chwilą moneta ponad wszelką wątpliwość przenika przez szybę. Iluzje więc to niewymagające użycia

techniki odwracania uwagi, wywołane przez wykonawcę zjawiska, które oparte są na formie wizualnej i mają na celu oszukanie oczu widza. Magia natomiast to wszystkie przeżycia i emocje, których doświadcza obserwator wszelakich tajemniczych i zaskakujących zjawisk. Chwila zachwytu wywołana doświadczeniem czegoś pozornie niemożliwego oraz głębokie zastanowienie skutkujące niezdolnością stworzenia jakichkolwiek możliwych rozwiązań tego, co się widziało, są podstawowymi czynnikami tworzącymi prawdziwą magię.

Już na samym początku lektury chciałbym Ci życzyć, aby poznanie i prezentowanie magii było dla Ciebie niesamowitą przygodą. Niezależnie od tego, czy magią będziesz zaskakiwał tylko swoich znajomych, czy też postanowisz zostać zawodowym iluzjonistą, niech poniższa myśl zostanie z Tobą na zawsze.

*Magia jest piękna,
więc dzielmy się nią mądrze.*

CZĘŚĆ PIERWSZA

TEORIA

*Jako dzieci wierzymy, że wszystko jest
możliwe. Trik polega na tym, by nigdy
o tym nie zapomnieć.*

– David Blaine

Sekret

Czym różni się iluzjonista od zonglera bądź akrobaty? Wszyscy artyści mogą przecież wywołać zachwyt popisami swoich umiejętności. Kiedy widzę osobę, która w widowiskowy sposób żongluje pięcioma piłeczkami, jej umiejętności zawsze wzbudzają we mnie podziw i uznanie. W chwili oglądania pokazu akrobatycznego jestem z kolei pełen uznania dla siły ludzkiego ciała, a wrażenie robi na mnie piękno oraz spektakularność wykonywanych przez artystę ewolucji. Kiedy natomiast oglądam występ iluzjonisty, jestem zachwycony tym, że mam okazję zobaczyć zjawiska, które powszechnie uważane są za niemożliwe. Jeśli iluzjonista wykonujący pokaz jest kompetentny, zawsze w trakcie oglądania jego występu jestem całkowicie pewien, że nie wykonuje on żadnych podejrzanych ruchów – mózg mówi mi, że wszystko jest jak najbardziej fair. Jestem tego tak bardzo pewien, że byłbym w stanie założyć się o sporą sumę pieniędzy, że w tym, co oglądam, nie ma żadnego podstępu. Na przykład wyraźnie widzę, iż karta z moim podpisem została ponad wszelką wątpliwość wsunięta do środka talii, mniej więcej w połowie jej wysokości. Mam tę pewność, ponieważ sam ją tam wsunąłem! Mimo to 3 sekundy później, po wykonaniu przez iluzjonistę tylko i wyłącznie pstryknięcia palcami, ta sama karta (z moim podpisem!) nagle znajduje się już nie w środku talii, ale na jej wierzchu! Ja oczywiście, mimo tego, że byłem niezwykle czujny oraz skupiony, nie jestem w stanie powiedzieć, jak to się stało!

Różnicą jest więc pozorna niewytłumaczalność danego zjawiska bądź popisu artysty. Tajemnica jest właśnie tym, co wyraźnie odróżnia iluzjonistów od innych performerów i artystów. Można to nazwać sekretem – bez niego magia nie istnieje. Jeśli tylko widz jest w stanie

stworzyć jakiegokolwiek wytłumaczenie zjawiska prezentowanego przez iluzjonistę, magia automatycznie znika. Wytłumaczę Ci to na prostym przykładzie ze swojego życia.

Kilkanaście lat temu po raz pierwszy zobaczyłem wykonanie klasycznego triku o nazwie *Egg Bag*¹. W triku tym jajko wielokrotnie znika i pojawia się w pustej torbie. Iluzjonista, który ten trik prezentował, nie miał podwiniętych rękawów. Od razu więc założyłem, że musi on w jakiś sprytny sposób podrzucać jajko do torby, wykorzystując w tym celu swoje rękawy. Innymi słowy, myślałem, że odgadłem sekret. Kiedy kilka lat później sam uczyłem się wykonania triku *Egg Bag*, dowiedziałem się, że długie rękawy nie mają z sekretem tak naprawdę nic wspólnego. Stało się więc dla mnie czymś oczywistym, że w trakcie wykonywania tego numeru muszę koniecznie mieć podwinięte rękawy! Dzięki tak prostemu zabiegowi widzowie nie będą w stanie stworzyć nawet pozornego wytłumaczenia triku, które choćby było błędne, nie pozwoliłoby na powstanie magii.

Z racji tego, że sekrety są tak bardzo dla magii ważne, należy je wyjątkowo szanować. W dobie Internetu utrzymanie ich w tajemnicy jest, praktycznie rzecz biorąc, niemożliwe. Mnóstwo amatorów każdego dnia umieszcza na różnych serwisach filmiki zawierające wyjaśnienia bardziej i mniej znanych trików. Moim zdaniem walka z takim zjawiskiem nie ma sensu, ponieważ zawsze znajdą się ludzie, którzy będą angażować się w tego typu działalność.

Jestem natomiast przekonany, iż warto uświadamiać ludziom, że poznanie przez nich sekretu automatycznie wiąże się ze zniknięciem unikalnego uczucia magii. Często można nawet nie doprowadzić do jego powstania! Będąc zawodowym iluzjonistą, spotkałem tysiące widzów i zaobserwowałem, że większość z nich nie chce poznawać tajemnicy czegoś, co wywołało u nich uczucie zachwytu. Wydaje się, że instynktownie czują, iż znajomość sekretu na zawsze zniszczyłaby to „coś”. Jeśli już ktoś chce poznać jakiś sekret, to tylko i wyłącznie

¹ Trik ten ma kilkusetletnią historię – prezentowany był już w XVII wieku. Klasykiem stał się w XX wieku, dzięki spopularyzowaniu go przez amerykańską gwiazdę iluzji Maxa Malinięgo.

taki, który umożliwiłby mu wykonanie prostego triku dla dziecka bądź grupy znajomych.

Na podstawie swojego własnego doświadczenia oraz przedstawionych powyżej argumentów wysuwam więc następujący wniosek: nauka podstaw iluzji oraz jej propagowanie jako dziedziny rozrywki bądź hobby to coś całkowicie innego niż zdradzanie jej sekretów.

CZĘŚĆ DRUGA

PRAKTYKA

Karty

Wprowadzenie

Aby proces ćwiczeń z talią był nieco łatwiejszy i o wiele bardziej przyjemny, należy zwrócić uwagę na dwie kwestie. Pierwsza to oczywiście wybór odpowiednich kart. W Polsce najpopularniejszym producentem jest firma Trefl; szeroko znane są również karty kultowego już Piatnika. Oferowane przez wymienionych producentów karty są niestety dość twarde i niewystarczająco, na omawiane potrzeby, śliskie. Najlepszym wyborem jest standard wyznaczany przez amerykańską firmę Bicycle. Mimo tego, że koszt jednej talii popularnie zwanych „bicków” to kilkanaście złotych, taka talia będzie Ci służyć względnie długo. Karty firmy Bicycle są dostępne na Allegro, znajdziesz je również w Empiku. Na start wystarczające więc będą karty Bicycle Standard.

Druga kwestia to higiena rąk. Przed ćwiczeniami powinienes umyć dłonie i dokładnie je wysuszyć. Dzięki temu Twoje czucie kart będzie dokładniejsze i przyjemniejsze, a dodatkowo nie pobrudzisz talii, co przedłuży jej żywotność. Zawsze więc myj dłonie przed ćwiczeniami.

Podstawy

Talia kart to przedmiot nieodzownie kojarzący się z iluzjonistą. Zanim przejdę do opisu technik, omówię ogólnie teoretyczne podstawy iluzji karcianej. Zaczniemy od nazewnictwa. W tej książce używam nazw polskich bądź spolszczonych, jednak w zagranicznych publikacjach siłą rzeczy znajdować się będzie tylko terminologia angielska, dlatego również postanowiłem zamieścić ją poniżej.

- Kciuk – *thumb*
- Palec wskazujący – *index finger*
- Palec środkowy – *middle finger*
- Palec serdeczny – *ring finger*
- Mały palec – *little finger*
- Wnętrze dłoni – *inside/palm of the hand*.

Drugim elementem są pojęcia dotyczące stricte kart. Znajdują się one poniżej również w języku polskim oraz angielskim.

- Przód karty (z jej wartością i kolorem): awers – *face*
- Tył karty: koszulka/rewers – *back*
- Wartość karty w rogu – *index*
- Talia kart – *deck*
- Kolory w talii: kier, karo, trefl, pik – *hearts, diamonds, clubs, spades*
- Wartości: 2–10, walet, dama, król, as, joker – *jack, queen, king, ace, joker*.

Odpowiedni chwyt talii to podstawa. Niemal każdy praworęczny iluzjonista trzyma talię w lewej dłoni – dzięki temu dłoń prawa ma możliwości wykonywania różnego rodzaju manewrów. Lewa dłoń pełni funkcje głównie stabilizacyjną. Trzymaj talię w tej, w której będzie Ci wygodniej. Oczywiście pamiętaj, że jeśli zdecydujesz się trzymać talię w lewej dłoni, odpowiednio zaadaptuj do niej wszystkie opisywane w tej książce techniki.

Za chwilę poznasz uniwersalny chwyt talii, który nosi nazwę *mechanic grip*. Będzie on pozycją wyjściową dla znacznej większości trików z użyciem kart.

Mechanic grip

Talia leży we wnętrzu Twojej dłoni. Jej lewy dolny róg dotyka od boku podstawy kciuka, który spoczywa na lewej dłuższej krawędzi talii (zdjęcie numer 1) – swobodnie można go więc w razie potrzeby przenieść na jej wierzch (zdjęcie numer 2). Palce: mały, serdeczny

i środkowy, spoczywają na prawej dłuższej krawędzi talii, a palec wskazujący oplata jej górną krótszą krawędź. Opuszki każdego z palców lekko wystają ponad talię – zapewnia to stabilizację kart i gwarantuje pewniejszy chwyt. Jego siłę możesz modyfikować, poprzez ściskanie talii kciukiem i palcami leżącymi na jej lewej krawędzi. W takiej pozycji będziesz mógł swobodnie poruszać kciukiem, nadgarstkiem i ręką, jednocześnie trzymając talię w pewny i elegancki sposób. Chwyt z innej perspektywy zaprezentowany jest na zdjęciu numer 3.

Zanim przejdziemy do nauki trików, poznasz kilka technik, które jednocześnie urozmaicą i ukształtują Twój *handling* kart.